

ASSIGNATURA: Ortodòncia I

DEPARTAMENT: Odontoestomatologia

PROFESSORAT: Dr. Arturo Costa Campos i Dra. M. Teresa Vilar Martínez

CRÈDITS: 12 (6 de pràctics i 6 més de teòrics)

TIPUS: obligatòria

CICLE: segon

CURS: tercer

PROGRAMA TEÒRIC

1 Introducció

- 1.1 Introducció i concepte
- 1.2 Terminologia
- 1.3 Epidemiologia
- 1.4 Confecció de registres diagnòstics

2 Anatomia i cefalometria

- 2.1 Anatomia i fisiologia de la dentició temporal
- 2.2 Fisiologia bucodental
- 2.3 Oclusió ideal i normal
- 2.4 Set-up dental
- 2.5 Cefalometria
- 2.6 Anatomia cefalomètrica
- 2.7 Punts, línies i plànols
- 2.8 Anàlisi de Steiner
- 2.9 Anàlisi de Ricketts

3 Creixement i desenvolupament

- 3.1 Generalitats
- 3.2 Mecanismes de creixement
- 3.3 Teories de creixement
- 3.4 Creixement craniofacial prenatal

- 3.5 Creixement craniofacial postnatal I
- 3.6 Creixement craniofacial postnatal II
- 3.7 Desenvolupament oclusiu
- 3.8 Evolució dentària
- 3.9 Anomalies dentàries

4 Biomecànica

- 4.1 Reaccions tissulars a les forces
- 4.2 Biomecànica
- 4.3 Biomecànica dels moviments dentaris
- 4.4 Estudi de les forces
- 4.5 Ancoratge
- 4.6 Aliatges en ortodòncia
- 4.7 Corrosió i soldadura
- 4.8 Elecció de l'aliatge i del disseny de ressorts

5 Aparells

- 5.1 Aparells ortodòntics
- 5.3 Aparells amovibles
- 5.3 Aparells fixos
- 5.4 Aparells auxiliars dels fixos
- 5.5 Altres aparells auxiliars
- 5.6 Aparells funcionals I
- 5.7 Aparells funcionals II
- 5.8 Construcció d'aparells fixos
- 5.9 Construcció d'aparells amovibles
- 5.10 Evolució històrica dels aparells

6 Altres terapèutiques

- 6.1 Tractament miofuncional
- 6.2 Extracció terapèutica
- 6.3 Extracció seriada
- 6.4 Generalitats de cirurgia ortognàtica
- 6.5 Terapèutica quirúrgica auxiliar
- 6.6 Oclusió equilibrada

ORGANITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA

El pla d'estudis vigent de la Facultat d'Odontologia de la Universitat de Barcelona estableix que l'estudi de l'ortodòncia s'ha de fer durant el segon cicle educatiu, distribuït en els cursos tercer i quart.

En el primer d'aquests cursos, s'han d'adquirir els coneixements i les habilitats previs necessaris per poder accedir a les pràctiques clíniques que es faran durant el curs següent.

L'experiència docent acumulada aconsella establir un ordre i una seqüència nous de les matèries que integren la disciplina, a fi d'obtenir el màxim rendiment de les disponibilitats horàries i materials.

L'assignatura Ortodòncia I constitueix el primer curs dedicat a aquesta disciplina. La formació en aquesta assignatura serà desenvolupada fonamentalment a través de classes teòriques, així com de pràctiques preclíniques. En aquest curs, l'alumnat s'anirà introduint progressivament en la disciplina per mitjà dels conceptes de ciències bàsiques (anatomia, cefalometria, creixement i desenvolupament) per continuar, posteriorment, amb conceptes i coneixements més específics (biomecànica, aparells i teràpies ortodòntiques generals).

A més dels coneixements teòrics, l'alumnat ha d'adquirir, mitjançant les pràctiques preclíniques i les lliçons teòriques, els coneixements i les habilitats que li permetin confeccionar registres diagnòstics, així com diversos elements constitutius dels aparells ortodòntics.

D'acord amb el pla d'estudis en vigor actualment, els crèdits corresponents a l'assignatura Ortodòncia I es reparteixen de la manera següent:

Teoria: 6 crèdits (× 10 hores) = 60 hores

Pràctiques preclíniques: 6 crèdits (× 15 hores) = 90 hores

AVALUACIÓ

Examen final

Consistirà en 75 preguntes de tipus test, 25 preguntes de resposta curta i dos temes per desenvolupar.

Examen pràctic

L'alumnat que no hagi superat les pràctiques preclíniques ha de fer un examen final de caràcter pràctic.

PRÀCTIQUES PRECLÍNiques

Les pràctiques de laboratori de l'assignatura Ortodòncia I, que s'imparteixen durant el tercer curs de la llicenciatura d'Odontologia, tenen caràcter preclínic i constitueixen una introducció a tot allò que es farà a la clínica en els cursos posteriors. Aquestes pràctiques tenen com a objectiu familiaritzar l'alumnat amb els múltiples aspectes teòrics i pràctics de l'assignatura, de manera que són d'una gran utilitat per assimilar-la de manera global.

Les pràctiques es faran al laboratori 1 de la Facultat d'Odontologia, de dilluns a divendres. L'alumnat hi haurà d'anar amb bata blanca (neta) i amb el material específic que, amb antelació, s'anunciarà al tauler d'anuncis de tercer curs.

Per a la qualificació de cada pràctica, es tindrà en compte la presentació del treball, l'habilitat sensoriomotriu, els coneixements sobre el tema i l'interès que es mostri. És imprescindible assistir a totes les pràctiques. Només s'admetran tres faltes justificades, que s'hauran de recuperar de la manera que el professor responsable de les pràctiques consideri més oportú.

BIBLIOGRAFIA

ÁGUILA F. J. Manual-atlas de laboratorio de ortodoncia. Sabadell: Aguiram, 1992.

ÁGUILA F. J. Manual de cefalometría. Sabadell: Aguiram, 1993.

BRAVO L. A. Manual de ortodoncia. Madrid: Síntesis, 2003.

CANUT J. A. Ortodoncia clínica y terapéutica. 2ª edición. Barcelona: Masson, 2000.

ENLOW D. H. Crecimiento maxilofacial. 3ª edición. México: Interamericana, 1992.

GRABER T. M. Ortodoncia. Teoría y práctica. 4ª edición. México: Interamericana, 1987.

MARCOTTE M. R. Biomecánica en ortodoncia. Barcelona: Masson, 1992.

MCNAMARA J. A.; BRUDON W. L. Tratamiento ortodóncico y ortopédico en la dentición mixta. Ann Arbor: Needhan Press, 1995.

MOYERS R. E. Manual de ortodoncia. 4ª edición. Buenos Aires: Panamericana, 1992.

PROFFIT W. R. Ortodoncia: teoría y práctica. 2ª edición. Madrid: Mosby Doyma, 1994.

RAKOSI T.; JONAS I. Atlas de ortopedia maxilar: diagnóstico. Barcelona: Salvat, 1992.

SUÁREZ QUINTANILLA J. Prácticas de ortodoncia. Volumen I. Santiago de Compostela: Grafinova, 1986.

VIAZIS A. O. Atlas de ortodoncia: principios y aplicaciones clínicas. Buenos Aires: Panamericana, 1995.

WITZIG J. W.; SPAHL T. J. Ortopedia maxilofacial. Clínica y aparatología. Tomo I. Biomecánica. Barcelona: Masson Salvat, 1993.